

CÁI CHẾT BI THẺM CỦA MỘT NHÀ GIÁO LỜI LẠC MIỀN NAM

CÁI CHẾT BI THẺM CỦA MỘT NHÀ GIÁO LỜI LẠC MIỀN NAM

Giáo Sư NGUYỄN DUY XUÂN, sinh năm 1925 tại Ô Môn, tỉnh Cần Thơ. Ông sang Pháp du học tốt nghiệp công nhân kinh tế; sau đó theo học chương trình sau đại học ở Anh, lấy bằng Thạc sĩ về kinh tế học; tiếp đến sang Mỹ theo học ở đại học Vanderbilt, và lấy học vị Tiến sĩ kinh tế học rồi trở về miền Nam VN năm 1963.

Về nước, GS Xuân giảng dạy tại nhiều trường đại học. Đầu năm 1970, ông được mời về làm Viện trưởng Viện Đại học Cần Thơ. Trong thời gian đảm nhận vị trí Viện trưởng, Giáo sư đã nỗ lực phát triển mọi lãnh vực, đặc biệt đối với hai ngành là Sư phạm và Nông nghiệp.

Giáo sư Nguyễn Duy Xuân là người TIÊN PHONG trong việc thiết lập hệ thống đào tạo tín chỉ theo mô hình các đại học bên Hoa Kỳ. Mà ai cũng biết, hệ thống đại học Hoa Kỳ cho đến nay vẫn là hệ thống đứng hàng đầu thế giới. Ở Việt Nam, sau biên bản 30/4/1975, việc đào tạo đại học hết như... “trường cấp 4” (cấp 1: tiểu học, cấp 2 & 3: trung học). Mãi tới sau này nền giáo dục đại học của CHXHCN VN mới rục rịch chuyển đổi đào tạo theo hệ thống tín chỉ – trong khi GS Nguyễn Duy Xuân đã canh tân việc này gần nửa thế kỷ trước đây!

Những ngày sau cùng của chính thể VNCH, GS Nguyễn Duy Xuân đảm nhiệm vai trò Tổng Trưởng Văn hóa – Giáo dục – Thanh niên trong nội các Dương Văn Minh .

Sau biên bản tháng 4/1975, trong khi ông Dương Văn Minh vẫn đi tìm nhiên liệu tại dinh thự riêng (dinh Hoa Lan) sau đó bay

sang định cư tại Pháp thì Giáo sư Xuân bắt đầu cuộc đoạn trường khốn khổ, bị thảm. Ông bị đưa đi c̣i tạo tại Tḥ Đức, rồi đ̣y tụt ra ngoài trại c̣i tạo Ba Sao thuộc ṭnh Hà Nam Ninh (nay thuộc ṭnh Hà Nam).

Ròng rã sụt 11 năm, nhà giáo & nhà trí thức ḷi lạc Nguyễn Duy Xuân đã pḥi chôn chân trong trại Ba Sao, đ̣ rồi cḥt ṛ tại đây vào năm 1986 lúc Giáo sư 61 tụi.

Trại Ba Sao nức tịng với việc có tới 626 trại viên ṭ vong cḥ trong vòng 13 năm (1975-1988).

Thi hài c̣a GS Xuân chôn nơi một qụ đ̣i thuộc Ba Sao.

* Hình ̣nh: Tịu sành chứa tro c̣t c̣a GS Xuân, vào tháng 4/2015 tức m̄i g̣n 30 năm sau khi ông qua đời, được bà Nguyễn Thị Nguyệt Nga (con c̣a GS Xuân) đưa từ nghĩa địa trại Ba Sao bằng đường tàu ḷa vào Sài Gòn.

Tro c̣t c̣a GS Xuân được g̣i ̣ chùa Thiên Hưng (đường Vạn Kịp, quận Bình Thạnh) tḥ theo di nguyện c̣a GS Xuân được ̣ lại quê hương (thay vì đưa qua Pháp mà con cháu c̣a GS đang định cư).

(Ngụn [fb Võ Khánh Tuyên](#))

